

Patriarhul Daniel, impresionat de icoanele prezentate în cadrul Expoziției „Anastasis”

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a fost impresionat de icoanele prezentate joi la Palatul Patriarhiei în cadrul Expoziției „Anastasis” care poate fi vizitată până în 17 mai 2019.

Patriarhul Daniel a apreciat expoziția ca fiind una cu o „semnificație deosebită”, pentru că în această perioadă „în care noi preamărim pe Hristos cel răstignit și înviat suntem mai sensibili la mesajul pe care îl transmit sfintele icoane”.

Cuvântul de deschidere a aparținut Preafericirii Sale care a prezentat importanța icoanei în viața Bisericii și a credincioșilor.

„Icoana în Biserică este o mărturisire de credință vizuală, după cum Crezul este o mărturisire de credință verbală”.

„Conținutul Crezului și conținutul icoanei este identic. Este adevărul tainei Întrupării Fiului lui Dumnezeu cel veșnic care S-a făcut văzut, accesibil, limitat, circumscris în

pântecele Fecioarei, S-a făcut tocmai ceea ce iubea, adică Om și aceasta cu scopul de a îndumnezei prin har pe om”.

Rolurile liturgice ale icoanei

Potrivit Preafericirii Sale, scopul prim al icoanei este de „a mărturisi că Iisus din Nazaret nu este un simplu om, ci este Fiul lui Dumnezeu cel veșnic care S-a făcut om pentru noi și pentru a noastră mântuire”.

„Iisus Hristos Domnul este numit în Noul Testament Cuvântul lui Dumnezeu și Icoana sau Chipul lui Dumnezeu. Deci, chipul și cuvântul, icoana și cuvântul sunt complementare, sunt două forme de a exprima același conținut al credinței”.

În al doilea rând, icoana este o chemare la rugăciune.

„Scopul Întrupării Fiului lui Dumnezeu este îndumnezeirea omului prin har și numai prin rugăciune se obține harul curățirii de păcate al sfințirii și al îndumnezeirii. O icoană care ca scop chemarea la rugăciune trebuie în mod firesc pictată în stare de rugăciune ca să se transmită duhul de rugăciune”.

„Deci, icoana ține nu atât de domeniul esteticului, deși nu-l exclude, ci de domeniul harului în biserică, al simțirii prezenței lui Hristos și al sfinților Lui. Când credinciosul vede icoana simte această prezență. Icoana ne cheamă la întâlnirea cu Hristos, la rugăciune”.

„Dacă în biserică noi când întâlnim icoana începem să ne întrebăm din ce secol este, ce artă, ce stil, atunci ea nu mai este icoană, ci un obiect. Scopul principal e că ne întâlnim cu Hristos în Biserică, ne manifestăm ca atare”.

„Sărutăm icoana închinându-ne cu evlavie și arătăm respect, evlavie și dragoste față de Hristos. Aceasta este rolul cultic sau liturgic al icoanei pe lângă mărturisirea credinței”, a mai spus Patriarhul României.

Al treilea rol al icoanei și al întregii iconografii, „aici cuprindem și toată fresca, este unul profetic și anume, iconografia ortodoxă este o vedere în Împărăția Cerurilor”, a mai subliniat Preafericirea Sa.

Rolul iconografiei este de a ne pregăti pentru Împărăția Cerurilor: „Iconostasul din biserică, catapeteasma este Împărăția lui Dumnezeu care vine spre noi ca noi să mergem spre împărăție”.

Icoana – vedere a slavei Împărăției Cerurilor

În continuare, Părintele Patriarh a vorbit tot în contextul icoanei ortodoxe despre care a apreciat că are o tehnică sui generis.

Nu este tridimensională, nu permite umbre, nu este o vedere telurică, pământescă, ci este o vedere cerească”.

„Ținând seama de aceste criterii, noi ne dăm seama când o icoană ne deschide spre cer și când un tablou religios ne face să rămânem în lumea aceasta tridimensională telurică, în care se văd umbre și lumini. Icoana este o vedere a slavei Împărăției Cerurilor”.

Cheia interpretării unei icoane ortodoxe

Patriarhul Daniel a oferit și cheia interpretării unei icoane ortodoxe: Icoana Schimbării la Față.

„Moise a dorit să vadă fața lui Dumnezeu pe Sinai și nu a putut să o vadă. Lumina necreată, netrecătoare și nevăzută este ținta spre care ne conduce icoana”.

„Sfinții nu mai sunt pe pământ, au fost, dar fiind în ceruri în slava cea netrecătoare a Împărăției Cerurilor ne cheamă și pe noi. Ne arată viitorul ultim și definitiv”.

„Slava lui Hristos se împărtășește celor care cred și îl iubesc pe El. Această lumină necreată este în mod liturgic exprimată prin fondul auriu al icoanei și prin aureolă”.

„Se cunoaște că lumina taborică a Mântuitorului nu a venit de la soare, ci a venit din interior. De aceea, fețele sfinților în iconografia bizantină sunt luminate din interior. Este lumina din suflet care pătrunde tainic și în trup”, a spus Patriarhul.

La final, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a oferit distincții participanților expozanți.

Programul de vizitare

Cele aproximativ 50 de icoane pot fi vizitate la Palatul Patriarhiei până în 17 mai 2019, după următorul program: luni – vineri între orele 09:00-17:00, sâmbătă 11 mai între orele 09:00-17:00, iar duminică 12 mai între orele 12:00 – 18:00.

Printre expozanți se numără pictori laici, dar și preoți, monahi din țară, din Sfântul Munte și din diaspora românească.

basilica.ro